

Από τον Όμηρο στην UNESCO

Μιχάλης Καρβέλας
Χημικός M.Sc., M.B.A.

Υπεύθυνος Ερευνητικών Έργων
Παναγιαλείου Ένωσης Συνεταιρισμών (Π.Ε.Σ)



PRIMABOLIA
FESTIVAL

Ταξίδι στους δρόμους
της μαύρης σταφίδας

5 - 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019
ΑΙΓΙΟ

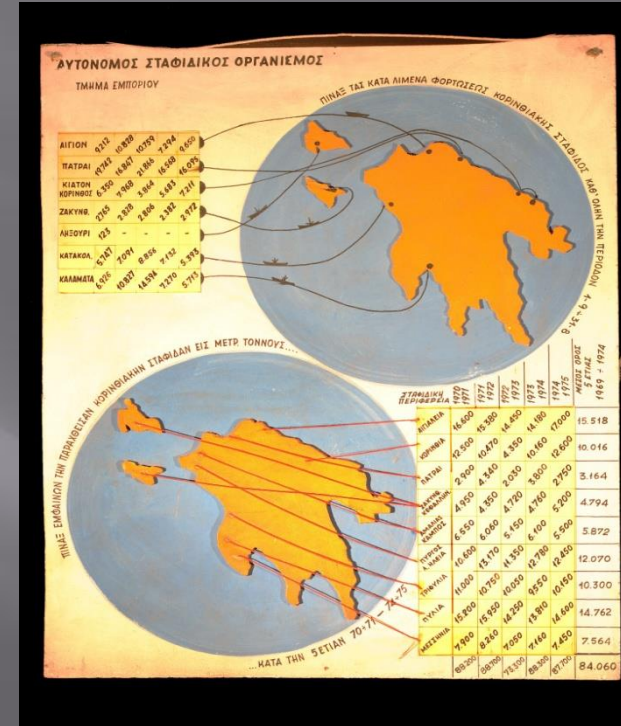
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (1/3)

- ▣ Κορινθιακή ή αλλιώς μαύρη σταφίδα. Ένα κατεξοχήν Ελληνικό προϊόν το οποίο εξάγεται σε ποσοστό έως και 95% στις απαιτητικές αγορές του εξωτερικού
- ▣ *Vitis Vinifera* L var. *Apyrena*, ποικιλία μαύρη κορινθιακή σταφίδα - γηγενής ποικιλία αμπέλου. Τα σταφύλια ποικιλίας κορινθιακής σταφίδας χαρακτηρίζονται από ρώγες κυανού-μαύρου χρώματος, μικρού μεγέθους και αγίγαρτες (χωρίς κουκούτσι) ως επί το πλείστον



ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (2/3)

- Το όνομά της το οφείλει στον Κορινθιακό κόλπο, από τα λιμάνια του οποίου ξεκίνησαν οι πρώτες εξαγωγές της
- Παράγεται στην Αχαΐα, Μεσσηνία, Ηλεία, Κορινθία, Ζάκυνθο και Κεφαλληνία και όχι μόνο στην Κόρινθο όπως πιστεύουν αρκετοί λόγω του ονόματος της ποικιλίας της, συγχέοντάς την αρκετές φορές με τη ξανθή σταφίδα, τη σουλτανίνα



ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ (3/3)

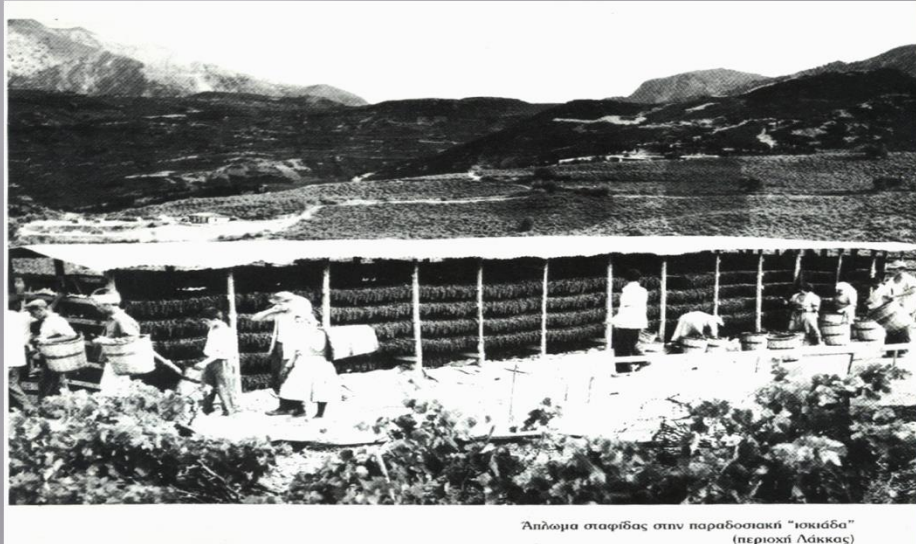
- ▣ Προϊόν Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε.
 - η κορινθιακή σταφίδα που παράγεται στην περιοχή της Αιγιάλειας του Νομού Αχαΐας με την ονομασία «ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΔΑ ΒΟΣΤΙΤΣΑ» (Π.Ο.Π.).
 - η κορινθιακή σταφίδα που παράγεται στο Νομό Ζακύνθου, με την επωνυμία «ΣΤΑΦΙΔΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ» (Π.Ο.Π.).
 - η κορινθιακή σταφίδα που παράγεται στο Νομό Ηλείας έχει αναγνωριστεί ως προϊόν Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) με την ονομασία «ΣΤΑΦΙΔΑ ΗΛΕΙΑΣ»
- ▣ Υπάρχει και κορινθιακή σταφίδα βιολογικής καλλιέργειας κυρίως στην περιοχή της Αιγιάλειας

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Πρώτες αναφορές από το 800 π.Χ. στην αρχαία Ελλάδα και συγκεκριμένα στα **Ομηρικά Έπη**. Ο Αριστοτέλης μιλά για «σταφυλές μικρόρογες» , «ασταφίς» τη συναντάμε στον Ηρόδοτο, αλλά και «σταφίς» στον Θεόκριτο, στον Ξενοφώντα στην «Κύρου Ανάβασις» τη συναντάμε σαν τροφή που προσφέρθηκε στους στρατιώτες
- Οι Φράγκοι ασχολήθηκαν πρώτοι με το οργανωμένο εμπόριο της όταν η Πελοπόννησος ήταν υπό την κατοχή τους (1212 μ.Χ). Οι Ενετοί (1389 μ.Χ) αύξησαν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις και το εμπόριο της
- Μετά την τουρκοκρατία, ο Ιωάννης Καποδίστριας (1830) επανέφερε την καλλιέργειά της από την Πάτρα μέχρι την Κόρινθο
- Οι εξαγωγές της σταφίδας έφθασαν το 19^ο αιώνα το 50% των συνολικών εξαγωγών.
- Ξ. Ζολώτας : Η κορινθιακή σταφίδα ήταν για την Ελλάδα ότι ο καφές για τη Βραζιλία!

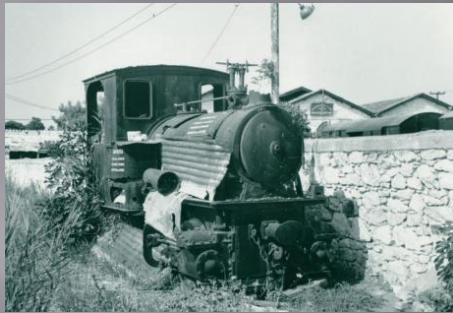


ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΧΘΕΣ



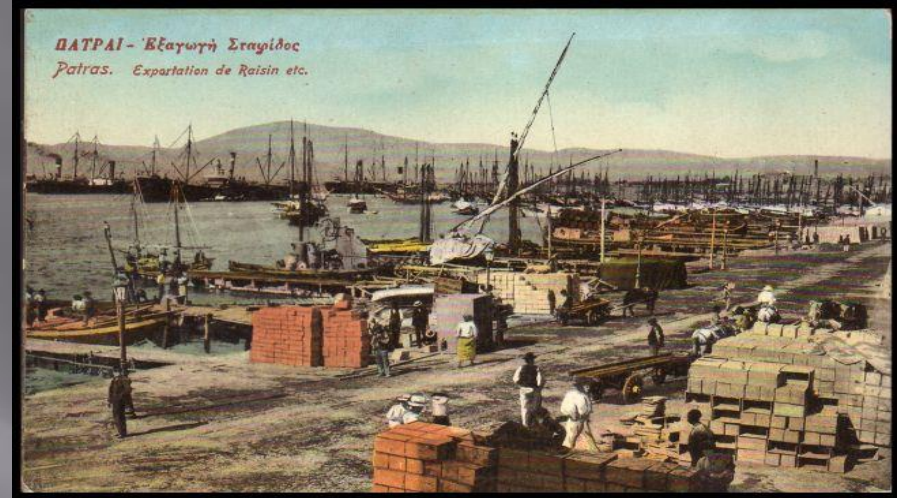
ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (1/6)

- ▣ Κατασκευή της πρώτης σιδηροδρομικής γραμμής στην Ελλάδα (Πύργος-Κατάκολο)



ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (2/6)

- ▣ Κατασκευή της διώρυγας της Κορίνθου
- ▣ Αναβάθμιση και κατασκευή λιμανιών



ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (3/6)

- ▣ Αποπεράτωση νέου ιερού ναού Αγίου Ανδρέα Πάτρας



ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (4/6)

▣ Παραλιακές αποθήκες



ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (5/6)

- ▣ Νεοκλασικά Αρχοντικά και κατοικίες



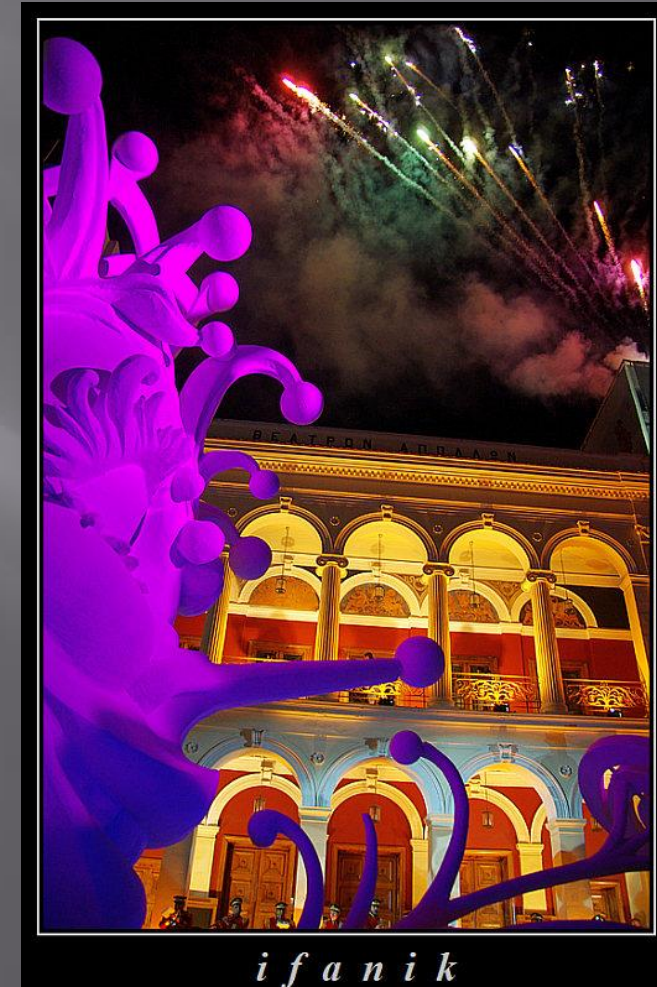
ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ (6/6)

- ▣ Έργα Ε. Τσίλερ
- ▣ Θέατρο Απόλλων Πάτρας

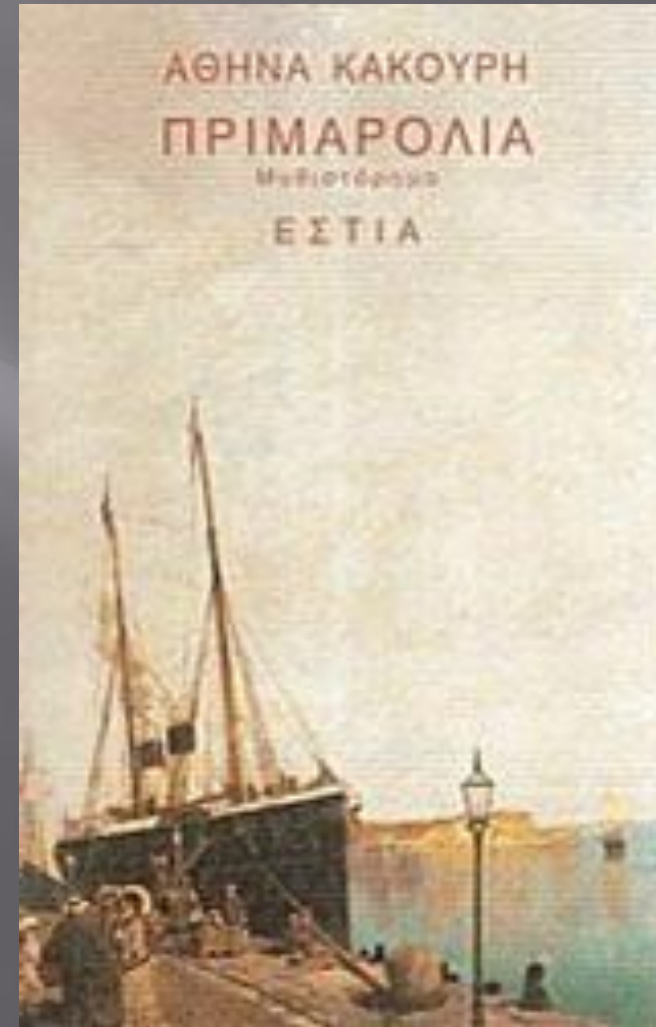


ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (1/4)

▣ Καρναβάλι Πάτρας

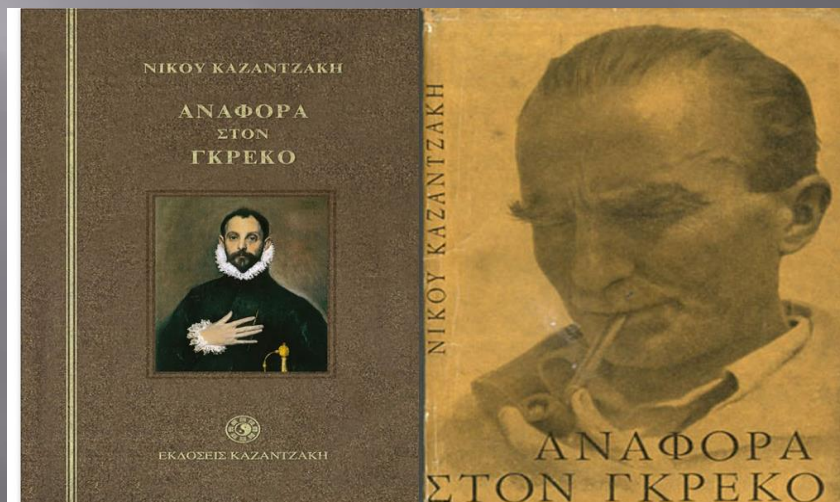
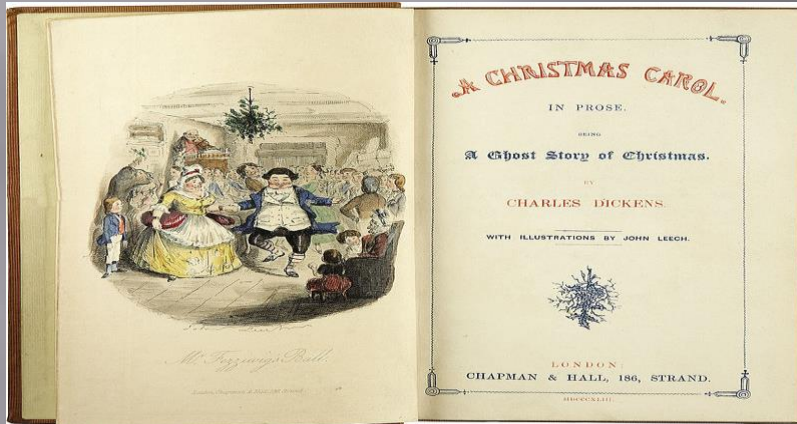


ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (2/4)



ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (3/4)

▣ Αναφορές στη Λογοτεχνία



ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (4/4)

Λαογραφία

- ▣ *Ανέβηκα στα διάσελα
κι αγνάντια στην Μπαρμπάσαινα
για να ιδώ τον Τριτσιμπήδα,
πόχει αμπέλια και σταφίδα.
Στης Μπαρμπάσαινας τον κάμπο
Τριτσιμπήδας κάνει γάμο.
Και καλεί και συμπεθέρους
ούλους τους Μπαρμπασαιναίους
- Ποιόνε θα πάρεις Μαριορή,
τον Τριτσιμπήδα πουν' παιδί
Πουν' παιδί και παληκάρι
και βαρεί και το γιογκάρι.
Πόχει αμπέλια και σταφίδες
έχει και πολλές μερίδες*
- ▣ *Μες στ' αμπέλι, ματάκια μου,
μες στ' αμπέλι στη σταφίδα.
Μες στ' αμπέλι στη σταφίδα,
μ' έκαψες όταν σε είδα.*

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (1/2)



ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (2/2)



ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

- όλη η ζωή και οι δραστηριότητες των κατοίκων καθορίζονται από τη σταφίδα. Μια ολόκληρη αλυσίδα επαγγελμάτων, από τους σταφιδοπαραγωγούς και τους σταφιδεμπόρους, τους τραπεζίτες, τους μεσίτες, τους παραγγελιοδόχους, τους ασφαλιστές και τους δικηγόρους ως τους φορτωτές, τους μαουνιέρηδες και τους εργάτες κατασκευής κιβωτίων, ζει, ευημερεί και πλουτίζει χάρη στη σταφίδα
- Το χρήμα από τη σταφίδα έφερε τεχνίτες για καινούργια σπίτια, ραφτάδες για καινούργια ρούχα, έμπορους με καπέλα ευρωπαϊκά και υφάσματα εισαγωγής, σχολεία, χοροδιδασκαλεία, δασκάλες γαλλικών και πιάνου, ποιητικές βραδιές και μαντολινάτες. Ξενοδοχεία και εργοστάσια, εκδόσεις περιοδικών και εφημερίδων, κοινωνικά ιδρύματα, πλήθος καταστημάτων. Τα χωριά ζωντανεύουν, οι κωμοπόλεις μεγαλώνουν και η ύπαιθρος παίρνει μορφή
- κοινωνικός και αστικός μετασχηματισμός, η κρίση του εμπορίου της σταφίδας προκάλεσε εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση, πολιτικά κινήματα

Παραδοσιακά εργαλεία καλλιέργειας

Ενδεικτικά

ψαλίδα-φαλτσέτα για τη
χαραγή (χαράκι)



μάκινα για την πρώτη διαλογή



Διαμόρφωση του τοπίου (1/2)

- στα πλεονεκτήματα του φυτού της σταφίδας είναι ότι μπορεί να αναπτυχθεί σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, δίχως να έχει την ανάγκη πρόσθετης άρδευσης, εμποδίζοντας έτσι την ερημοποίηση αυτών των περιοχών και επιτελώντας στη συγκράτηση του εδάφους ενάντια στη διάβρωση και συνεπώς στη διατήρηση καλύτερης περιβαλλοντικής ισορροπίας



Διαμόρφωση του τοπίου (2/2)

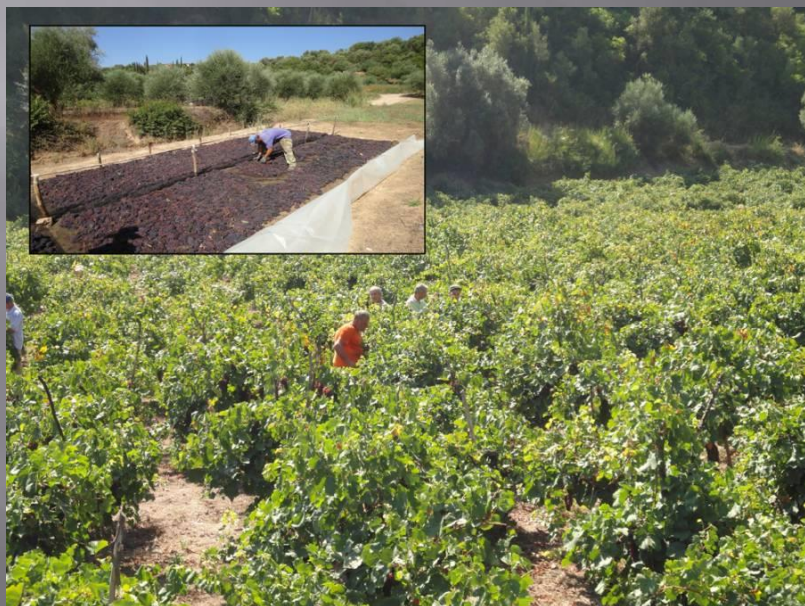
- ▣ ανθεκτικότητα του αμπελιού στη φωτιά, δημιουργία φυσικών αντιπυρικών ζωνών



Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (1/6)

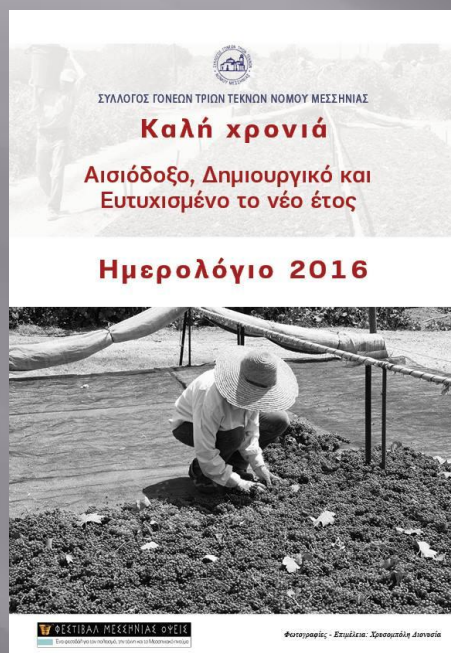
Θέρος-Τρύγος-Πόλεμος

Μια φράση, που κλείνει μέσα σε μόλις τρεις λέξεις την αγωνία, την ένταση και το επείγον της κατάστασης του τρυγητού, ώστε τα σταφύλια να μαζευτούν στην κατάλληλη στιγμή ωρίμανσής τους



Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (2/6)

Φεστιβάλ Μεσσηνίας Όψεις



Αρχαίες Κλεωνές Νεμέας



Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (3/6)

Ωλένη Ηλείας



Ψάρι Κορινθίας

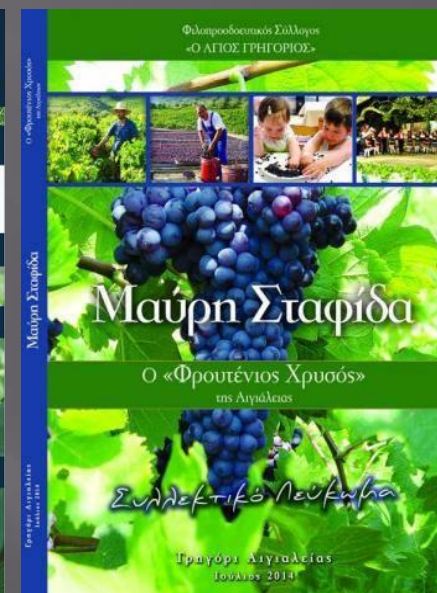


Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (4/6)

Σαρακινάδο Ζακύνθου



Γρηγόρι Αιγίου



Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (5/6)

Οινοξένεια Αιγιάλειας



Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΣΗΜΕΡΑ (6/6)

Γαστρονομικός πολιτισμός – Παραδοσιακές συνταγές

Μπακαλιάρος τσιλαδιά



*Αρτοποιήματα με κορινθιακή
σταφίδα*



ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ UNESCO

- ▣ Έντονο ενδιαφέρον από την τοπική κοινωνία και συνεχείς επερωτήσεις στη Βουλή σχετικά με την ένταξη της καλλιέργειας της κορινθιακής σταφίδας στον κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ UNESCO

- 8/7/2014: Αρχική δημοσίευση της πρότασης ένταξης της Κορινθιακής σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO στο εφημεριδομεριδικό «ΝΕΟΙ ΚΑΙΡΟΙ εν Αιγίω»,
- 4/9/2014: Αναφορά του βουλευτή Κορινθίας κ. Χρίστου Δήμα για την ένταξη της Κορινθιακής σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της
- 23/10/2014: Κατάθεση ερώτησης των κ.κ. βουλευτών Αποστόλου Ευάγγελου, Γεωργοπούλου – Σαλτάρη Ευσταθίας (Εφης), Κανελλοπούλου Μαρίας, Κοντονή Σταύρου, Πετράκου Αθανασίου και Χατζηλάμπρου Βασιλείου με θέμα την ανάγκη ένταξης της Μαύρης Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της
14/11/2014: Απάντηση στην από 23/10/2014 ερώτηση για την ανάγκη ένταξης της Μαύρης Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO
- 7/2/2015: Το περιφερειακό συμβούλιο Ιονίων Νήσων ομόφωνα αποφάσισε να ζητήσει από τους αρμόδιους υπουργούς να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για ένταξη της καλλιέργειας της μαύρης κορινθιακής σταφίδας στη άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO προωθώντας άμεσα σχετική αίτηση στην Διακυβερνητική Επιτροπή Άυλης Διεθνούς Κληρονομιάς.
- 4/3/2015: Ερώτηση του βουλευτή Κορινθίας κ. Χρίστου Δήμα σχετικά με τις ενέργειες για την ένταξη της Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO
1/4/2015: Απάντηση στην από 4/3/2015 ερώτηση του βουλευτή Κορινθίας κ. Χρίστου Δήμα σχετικά με τις ενέργειες για την ένταξη της Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO
- 11/5/2015: Κατάθεση ερώτησης των κ.κ. βουλευτών Γεωργοπούλου – Σαλτάρη Ευσταθίας (Εφης), Πετράκου Αθανασίου, Βαγενά Άννας, Κανελλοπούλου Μαρίας, Μπαλαούρα Γεράσιμου, Μπαξεβανάκη Δημήτριου, Σεβαστάκη Δημήτριου και Σκουρολιάκου Παναγιώτη με θέμα την Ανάγκη ένταξης της Μαύρης Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO
11/6/2015: Απαντήσεις στην από 11/5/2015 ερώτηση με θέμα την Ανάγκη ένταξης της Μαύρης Κορινθιακής Σταφίδας στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της UNESCO,
- 7/10/2016: Ερώτηση του βουλευτή Αχαΐας κ. Ιάσονα Φωτήλα σχετικά με την Ένταξη της Κορινθιακής Σταφίδας στον κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της
18/1/2017: Απάντηση στην από 7/10/2016 ερώτηση του βουλευτή Αχαΐας κ. Ιάσονα Φωτήλα σχετικά με την Ένταξη της Κορινθιακής Σταφίδας στον κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO,

ΑΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Παρασκευή 27 Ιανουαρίου 2017

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Εθνογραφικό Ντοκιμαντέρ
σε συνεργασία
 με το Φεστιβάλ Εθνογραφικού Κινηματογράφου της Αθήνας - Ethnofest
 και την Κινηματογραφική Λέσχη Μεσολογγίου

Α΄ Μέρος
 «Μαριόρσι» (Διεύθυνση Νεότερου Πολιτιστικού Αποθέματος και
 Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ, 2014, 9.30΄)
 «...Μόνο τον μονοπάτι βαστεί...» (Η Τριαντά Μαριμαρηνία Σήμερα
 (Διεύθυνση Νεότερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ, 2015, 11΄)
 Γράντες Άλσλιν (Διημερίδα Κινηματογράφου, 2012, 30΄)

Β΄ Μέρος
 «Ο Αν - Συμμός» (ΕΡΤ, 2002, 30΄)
 «Ο Γενεσιότοπος καρό»
 (Εθνική Εταιρεία Επιστημονικών Ερευνών, Υπουργείο Πολιτισμού και Κληρονομιάς,
 Πρωτοβουλία - Εθνική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
 από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ., 2009, 20.31΄)

Ενταξη: 19.40 | είσοδος ελεύθερη | Διάρκεια προβολών: 100.61' | Τρικύβητο Παλιτικό Κέντρο

Σάββατο 28 Ιανουαρίου 2017

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Φωτογραφιστές:

1. Η Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO, 2003) και η εφαρμογή της στην Ελλάδα
 Διεύθυνση Νεότερου Πολιτιστικού Αποθέματος και
 Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟΑ
2. Σύλλογος Πανηγυριστών «Ο Αν - Συμμός»
 (Εταιρεία για την Ευρώπη - Η Συνταγή παράδοσης του Εθνολογίου
 Κινηματογράφου - Σειράς Κινηματογράφου - Επιστημονικές
 Ερευνές Επιστημονικών του Συλλόγου Πανηγυριστών «Ο Αν - Συμμός»)
3. Ομάδα Εθνομουσικών Επιστημονικών / Επιστημονικών
 Η ιστορία του Γενεσιότοπου καρό και η σημασία του
 ως στοιχείου της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς
 (Εθνική Εταιρεία Επιστημονικών Ερευνών - Διεύθυνση Πολιτισμού
 και Κληρονομιάς - Εθνική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
 από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ., 2009, 20.31΄))
4. Παναγιώτης Ένωση Στεφάνου - Αρσένιος Εταιρεία Ανάπτυξης Εταιρεία
 Η καλλιέργεια της μαύρης κληρονομιάς σταφίδας
 και η ανάγκη ένταξής της στα Εθνικά Επιστημονικά Πολιτιστικά Κληρονομιάς της Ελλάδας
 Μιχάλης Καρβέλας, Χρυσό ΜΣ, ΜΒΑ

Προσέλευση: 17.00 - 17.30 | είσοδος ελεύθερη | Αίθουσα Επιστημονικών πρώην Νομαρχίας Μεσολογγίου

Διοργάνωση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Υπουργείο
 Πολιτισμού και Αθλητισμού

Εταιρεία
 για την
 Ευρώπη

Εθνική
 Εταιρεία
 Επιστημονικών
 Ερευνών

Εθνική
 Υπηρεσία
 Εφαρμογής
 Συγχρηματοδοτούμενων
 Προγραμμάτων
 από το Ευρωπαϊκό
 Κοινωνικό Ταμείο

Σύλλογος Πανηγυριστών
 «Ο Αν - Συμμός»

Εταιρεία
 για την
 Ευρώπη

Εθνική
 Εταιρεία
 Επιστημονικών
 Ερευνών

Χαρήτσι

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
 Το σπίτι του Κλέμης

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
 LIBERTY

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΡΑΛΦ ΜΕΛΛΗΣ

8/1/2017: Συμμετοχή της Π.Ε.Σ. σε εκδήλωση
 οωσης και ευαισθητοποίησης στο Μεσολόγγι για την
 Πολιτιστική Κληρονομιά.

σίαση με τίτλο «Η καλλιέργεια της μαύρης
 ιακής σταφίδας και η ανάγκη ένταξής της στο Εθνικό
 ήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας»



ΕΘΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Η καλλιέργεια της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας.

1. Σύντομη παρουσίαση του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

α. Με ποιο όνομα αναγνωρίζεται το στοιχείο από τους φορείς του:

Η καλλιέργεια της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας.

β. Άλλη/-ες ονομασίες/ες:

κορινθιακή σταφίδα, μαύρη σταφίδα, μαύρη κορινθιακή σταφίδα, Vitis vinifera L. var. Argyraea (επιστημονική ονομασία).

γ. Σύντομη Περιγραφή

Η σταφιδάμπελος, που καλλιεργείται στην Πελοπόννησο και σε νησιά του Ιονίου, παράγει τη μοναδική παγκοσμίως κορινθιακή (μαύρη) σταφίδα. Η σταφιδοκαλλιέργεια διαμορφώνει για αιώνες το συλλογικό βίο των σταφιδοπαρεωνικών κοινοτήτων αλλά και το πολιτιστικό τοπίο των περιοχών στις οποίες παράγεται. Η καλλιέργεια της κορινθιακής σταφίδας μεταλαμπδεύεται από γενιά σε γενιά και συνιστά σημαντικό στοιχείο βίωσης ανάπτυξης.

δ. Πεδίο ΑΠΚ:

☐ προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις

Η σταφιδοκαλλιέργεια έχει το δικό της λεξιλόγιο και ποικιλία τοπικών εκφράσεων, πολλές από αυτές μάλιστα είναι καταγεγραμμένες και στη νέα ελληνική λογοτεχνία. Δεν είναι λίγες οι τοπικές ιδιωματικές λέξεις και εκφράσεις που συνδέονται με την καλλιέργεια της μαύρης κορινθιακής σταφίδας. Το λεξιλόγιο των σταφιδοκαλλιεργητών περιλαμβάνει λέξεις όπως κούρβουλο, ληνό, αλώνι, μαχάδες, χαράκι, χοντράδα, ληνισμα, μάκινα, γρόβαλο, τσιγγανα ή κότσαλα ή κόρτσαλα, φαλτοτέτα-φαλίδα,

16/2/2017: Υποβολή από την ΠΕΣ στη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ), Δελτίου Στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς με τίτλο «Η καλλιέργεια της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας στην Ελλάδα», προς εγγραφή στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

28/2/2018: Εγγραφή της καλλιέργειας της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας, στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΑΔΑ: ΩΚΩ4653Π4-452
Ημ/νια: 28/02/2018
Α. Π.: ΥΠΠΟ/Γ'ΔΑΠΚ/ΔΝΠΚ/ΤΑΠΚΔΘ/66363/58963/294/58
Ημ/νια Έκδοσης 28/02/2018


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΨΑΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: 3^η Σεπτεμβρίου 42, Αθήνα
Ταχ. Κώδικας: 10433
Πληροφορίες: Ε. Μασέση
Τηλέφωνο: 210-5219067
Ηλ. Δ/ση: dnpk@culture.gr

ΚΟΙΝ.: ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Εγγραφή της καλλιέργειας της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Έχοντας υπ' όψιν:

Α) τις διατάξεις:

1. Του Ν. 3028/2002 για την «Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/Α/28.06.2002).
2. Του Ν. 3521/2006 «Κύρωση της Σύμβασης για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 275/Α/22.12.2006)
3. Του ΠΔ 70 (ΦΕΚ 114/Α/22.9.2015) για την «Ανασύσταση των Υπουργείων...» και ειδικά το άρθ. 2 που αφορά την ανασύσταση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
4. Του ΠΔ 4 (ΦΕΚ 7 Α' 22/1/2018) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού».
5. Την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/Γ'ΔΑΥΗΛ/ΔΔΑΑΑ/ΤΔΑΔΤΠ/343340/33842/31022/24629/1.11.2016 (ΑΔΑ Ω9Ο64653Π4-ΣΟΟ) Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/Γ'ΔΑΥΗΛ/ΔΔΑΑΑ/ΤΔΑΔΤΠ/409491/33652/31913/25263/9-10-2017 (ΑΔΑ 75ΩΟ4653Π4-ΕΦΑ) Υ.Α σχετικά με τη συγκρότηση της Εθνικής Επιστημονικής Επιτροπής για την εφαρμογή της Σύμβασης για την προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Β) Τον σχετικό φάκελο που υπεβλήθη στη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς για το στοιχείο *Η καλλιέργεια της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας* εκ μέρους της Πανεπιστημίου Ένωσης Συνταγματικών (Π.Ε.Σ) Αγροτικής Εταιρικής Συμπράξης (Α.Ε.Σ) Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.) και του Μγάλι Καρφέλα, συντάκτη του Δελτίου.

Γ) Τη σύμφωνη γνώμη για το στοιχείο από την Εθνική Επιστημονική Επιτροπή για την εφαρμογή της Σύμβασης για την προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, όπως διατυπώθηκε στην με αρ. 1/2018 Συνεδρίασή της.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Εγκρίνουμε την εγγραφή στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της καλλιέργειας της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας, όπως περιγράφεται στο συνημμένο Δελτίο Στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς που φέρει τον παραπάνω τίτλο.

[1]

21/7/2018: Η Παναιγιάλειος Ένωση Συνεταιρισμών (Π.Ε.Σ.) στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 και σε συνέχεια της εγγραφής της καλλιέργειας της κορινθιακής σταφίδας στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, διοργάνωσε εσπερίδα με τίτλο:

«Η συμβολή της καλλιέργειας της μαύρης κορινθιακής σταφίδας στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας»



Στόχος:

η ένταξη της εν Ελλάδι καλλιέργειας της μαύρης (κορινθιακής) σταφίδας στον **παγκόσμιο Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO** (Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity – UNESCO)



Θετικά αποτελέσματα που θα προκύψουν από την ένταξη
της κορινθιακής σταφίδας στον κατάλογο της άυλης
πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO

- ▣ Μελέτη, διαφύλαξη και ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού της κορινθιακής σταφίδας και των μεθόδων καλλιέργειάς της και καθιέρωσή της ως κτήμα της παγκόσμιας κληρονομιάς
- ▣ Διάδοση αυτής της πολιτιστικής εμπειρίας στο ευρύτερο κοινό, εγχώριο και διεθνές
- ▣ Μετάδοση της σταφιδοκαλλιέργειας και μεταλαμπάδευση των αξιών, της συλλογικής μνήμης και της σημασίας της στις νεώτερες γενιές
- ▣ Αξιοποίηση των σχετιζόμενων πολιτισμικών παραδόσεων με τη σταφιδοκαλλιέργεια, προς όφελος της βιώσιμης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών (Αχαΐα, Ηλεία, Κορινθία, Μεσσηνία, Ζάκυνθος, Κεφαλονιά) του αγροτικού χώρου που την καλλιεργούν με παράλληλη αναζήτηση κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων που θα ενισχύσουν την ανάπτυξη

Θετικά αποτελέσματα που θα προκύψουν από την ένταξη της κορινθιακής σταφίδας στον κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO

- ▣ Ουσιαστική τόνωση του αιεφόρου αγροτουρισμού, του πολιτιστικού και του γαστρονομικού τουρισμού, με τη χρήση της σταφιδοκαλλιέργειας ως συγκριτικού και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της χώρας
- ▣ Μετάδοση θετικού μηνύματος για τη χώρα μας, αυτού της απασχόλησης, της παραγωγής και της ενίσχυσης των εξαγωγών και όχι της κρίσης
- ▣ Θα συμβάλλει στην οργανωμένη εφαρμογή παγκόσμιας καμπάνιας για την προώθηση και την καθιέρωση της κορινθιακής σταφίδας ως Ελληνικής υπερτροφής (λόγω της αποδεδειγμένης διατροφικής της αξίας) και ως σημαντικού στοιχείου της Μεσογειακής διατροφής που είναι εγγεγραμμένη στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO (ICH 2003)

Ευχαριστώ πολύ για την
προσοχή σας



Ενδεικτική Βιβλιογραφία (1/2)

- ▣ Αγριαντώνη, Η Ελληνική Οικονομία στο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, 4ος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 200
- ▣ Αρχείο Συνεταιριστικής Κορινθιακής Σταφίδας (Σ.ΚΟ.Σ.), πρώην Α.Σ.Ο. (Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού)
- ▣ Αρώνη-Τσιγλή, «Το αγροτικό ζήτημα» στο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, τ.5ος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003, 79.
- ▣ Αυγερινός, Ν. (2009) Μνήμες από το παρελθόν. Ο Πύργος του εικοστού αιώνα. Αθήνα: Εκδόσεις Ασίνη
- ▣ Βέης, Κ. (1957) Μέθοδοι αποξηράνσεως της σταφίδας από της αρχαιότητας μέχρι σήμερα. Στο: Παπαχριστοφίλου, Μ. (διευθ.) Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά: Ιστορία – Λαογραφία – Τέχνη – Επιστήμη. Αθήνα.
- ▣ Γκρης Η. (2005) *Αλφειός πρόγονος*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ▣ Δάβος, Β. (2013) «Ζωή Χαρισάμενη» (Ψυχογραφία των εποχών)1830-1930. Πύργος: χ.ο.
- ▣ Δερτιλής, Γ., Ελληνική Οικονομία (1830-1910) και βιομηχανική Επανάσταση, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 1984.
- ▣ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο-Αποτύπωση της συμπεριφοράς του καταναλωτή απέναντι στη μαύρη κορινθιακή σταφίδα, Μιχαήλ Καρβέλας, ΠΑΤΡΑ ΜΑΪΟΣ, 2015.
- ▣ Ελύτης, Ο. (1993) *Το Άξιον Εστί*. Αθήνα: Ίκαρος Εκδοτική Εταιρία.
- ▣ Ζωγράφου, Δ. (1930) *Ιστορία της σταφίδας*, τόμος Α΄. Αθήνα: Κ. Δ. Τσερώνη.
- ▣ Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Ελληνισμού, τ. 5ος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003. Μαργαρίτης, Γ. Μαρκέτος, Σπ., Μαυρέας, Κ., Ροτζώκος, Ν., Ελληνική Ιστορία, τ. Γ΄, Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, Ε.Α.Π., Πάτρα, 1999.
- ▣ Ιστορία Ελληνικού Έθνους, τ. 14, σελ 67
- ▣ Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, ΙΔ, σελ. 405
- ▣ Ιστορία του Ελληνικού έθνους, Νεώτερος Ελληνισμός από 1833 ως 1881, τ. ΙΓ΄, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1977.
- ▣ Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, Η εθνική εστία και ο Ελληνισμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, τ. 4ος Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003.
- ▣ Κ. Τσουκαλά, Εξάρτηση και αναπαραγωγή, σσ. 174-176
- ▣ Κ.Βεργόπουλος, «Ο ανανεωμένος εθνισμός», Ι. Ε. Έ.,τ.ΙΔ, Εκδοτική Αθηνών,Αθήνα 2000,σελ.80-82
- ▣ Κακούρη, Α. (1998) *Πριμαρόλια*. Αθήνα: Εστία.
- ▣ Καλαφάτης, Θ., Αγροτική Πίστη και Οικονομικός Μετασχηματισμός στη Β. Πελοπόννησο: Αιγιαλεία τέλη 19ου αιώνα, τ. Α', Αγροτική Πίστη και Παραγωγή, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1990, εικ. 15
- ▣ Κανελλακόπουλος, Β. & Χ., Κανελλακόπουλος (2005) Το Κτήμα Μερκούρη και το Αγροτικό Τοπίο στο Πέρασμα του Χρόνου. Στο: Λουλούδης, Λ., Μπεόπουλος, Ν. & Α. Τρούμπης, *Το Αγροτικό Τοπίο: Το παλίμψηστο αιώνων γεωργικού μόχθου. Επιστημονικό Συμπόσιο*. Αθήνα. Κτήμα Μερκούρη, Κορακοχώρι Ηλείας
- ▣ Κανελλόπουλος, Α. (1989) Η Ηλειακή «Βιομηχανία» κατά την αρχαιότητα. Αθήνα: Εκδοτική Εστία

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (2/2)

- ▣ Καπογιάννης, Α. (1970) Οδηγός Πόλεως Πύργου. Η ιστορία του τόπου. Πύργος: Αυγή
- ▣ Κατσιλιέρη, Μ. Τ' απομεινάρια μιας βιομηχανίας. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 7, σελ. 89-94
- ▣ Μπουλαλάς, Γ. (1989) *Τα Μακρίσια και ο Αρχαίος Σκιλλούς*. Αθήνα: Εκδοτική Εστία.
- ▣ Ν. Σβορώνος, Επισκόπηση της Νεοελληνικής ιστορίας, ό.π. σελ.90-91
- ▣ Νάση Μπάλτα ,Λέκτωρ Ιστορίας Παντείου Πανεπιστημίου, Βήμα Κυριακή 6 Φεβρουαρίου 2000,
- ▣ Νεώτερος Ελληνισμός από 1881 ως 1913. τ. ΙΔ΄, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1977.
- ▣ Νικολαΐδου, Δ. (1934) *Οι κίνδυνοι της σταφίδος*. Πάτρα.
- ▣ Παπαδημητρακόπουλος, Η. (1996) *Τόποι Τέσσερεις*. Αθήνα: Στιγμή.
- ▣ Παπαευθυμίου, Ξ. (2007) Βιομηχανικά κτίρια της Δυτικής Ελλάδας. Πάτρα: Εκδόσεις Το Δόντι
- ▣ Παπακωνσταντίνου, Ε. Δημοτική Αγορά Πύργου. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 4, σελ. 47-53
- ▣ Παρασκευόπουλος, Τ. Στοιχεία ταυτότητας ενός κτιρίου. Η Δημοτική Αγορά Πύργου. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 1, σελ. 36-38
- ▣ Παρασκευόπουλος, Τ. Τα αστικά κτίρια κατά τον «χρυσό» αιώνα του Πύργου. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 2, σελ. 52-61
- ▣ Πασχαλινός, Φ. (1988) *Επαρχιακά και άλλα ποιήματα*. Λεχαινά: ΝΕΛΕ Ηλείας.
- ▣ Πεταλιά, Φ. Από τα χρόνια της Μαυρομάτας. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 2, σελ. 66-68 Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 2, σελ. 66-68
- ▣ Πετρόπουλος, Γ. Η ανάπλαση του Θεάτρου Απόλλων. Περιοδικό Αλφειός, τεύχος 1, σελ. 43
- ▣ Πιζάνιας, Π. (1988) *Οικονομική ιστορία της ελληνικής σταφίδας, 1851-1912: Παραγωγή, διεθνής αγορά, διαμόρφωση τιμών, κρίση*. Αθήνα: Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.
- ▣ Σβορώνος, Ν., Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας, μτφρ. Αικ. Ασδραχά, ζ΄ έκδοση, Θεμέλιο, Αθήνα 1972.
- ▣ Σταθοπούλου, Δ. (2007) Γιορτή σταφίδας Κρεστένων: Παιδικές αναμνήσεις! Στο: Καρνάρος, Λ., Κουρκούτας, Γ., Η., Τουτούνης (επιμ.) *Ηλειακή Πρωτοχρονιά – Ηλειακό Πανόραμα* 8. Αμαλιάδα: Εκδόσεις Βιβλιοπανόραμα.
- ▣ Το Σταφιδικό ζήτημα και οι Κοινωνικοί Αγώνες, Εκδόσεις Παπαζήση, Καίτη Αρώνη-Τσίχλη
- ▣ Τραμπαδώρος, Δ. (2012) Το σταφιδικό ζήτημα. Αθήνα: Λύχνος ΕΠΕ
- ▣ Τσουκαλάς Κ., «Πολιτική των κυβερνήσεων και προβλήματα από το 1881 ως το 1895» στο Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ.ΙΔ., Εκδοτική Αθηνών, 1977, 80.
- ▣ Φωτόπουλος, Α. (επιμ.) (2000) *Θρύλον Πάτρη: Ηλειακή Δημοτική Ποίηση*. Αθήνα.
- ▣ Ψυχογιός, Δ. (1987) *Προίκες, Φόροι, Σταφίδα και Ψωμί: Οικονομία και οικογένεια στην αγροτική Ελλάδα του 19ου αιώνα*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Ηλεκτρονικές πηγές

- ▣ 2.bp.blogspot.com
- ▣ Apollon Theatro - σελίδα facebook
- ▣ antiwarmuseum.wikispaces.com
- ▣ dikepaigialeias.gr
- ▣ flashnews.gr
- ▣ greekgastronomyguide.gr
- ▣ greekraisins.wordpress.com
- ▣ iaitoloakarnania.gr
- ▣ kopanakinews.wordpress.com
- ▣ minagric.gr
- ▣ nemeapress.blogspot.gr
- ▣ nemeapress.blogspot.gr
- ▣ neoikairoi.gr
- ▣ ogdoo.gr/
- ▣ oinoxeneia.gr
- ▣ patrasevents.gr
- ▣ patrasinfo.com
- ▣ pesunion.gr
- ▣ psarikorinthias.gr
- ▣ sepolia.net
- ▣ skos.gr
- ▣ SKOS-Συνεταιριστική Κορινθιακής σταφίδας-Σελίδα facebook
- ▣ thanos29.blogspot.gr
- ▣ thebest.gr
- ▣ κορινθιακή (μαύρη) σταφίδα - ομάδα facebook
- ▣ Κτίριο Παναγιωτόπουλου - σελίδα facebook
- ▣ Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος "Η Ωλένη"-ομάδα facebook
- ▣ Πολιτιστικός Σύλλογος Αρχαίων Κλεωνών- σελίδα facebook
- ▣ Πολιτιστικός Σύλλογος Σαρακινάδου-Σελίδα facebook
- ▣ Φεστιβάλ “Μεσσηνίας Όψεις”Μεσσηνίας Όψεις” - Σελίδα facebook
- ▣ Φιλοπροοδευτικός Σύλλογος Γρηγόρι - Σελίδα facebook